

Івано-Франківський
університет права імені Короля Данила Галицького

Кафедра архітектури та містобудування

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Проректор з навчально-
методичної роботи

“ _____ ” _____ 201_ року

**РОБОЧА ПРОГРАМА
НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
АРХІТЕКТУРНЕ ПРОЕКТУВАННЯ
(БАГАТОКВАРТИРНИЙ ЖИТЛОВИЙ БУДИНОК)**

Галузь знань: 0601 «Будівництво та архітектура»
напрямок підготовки 6.060102 «Архітектура»
факультет архітектури та будівництва

Івано-Франківськ – 2017рік

**1. Опис навчальної дисципліни
АРХІТЕКТУРНЕ ПРОЕКТУВАННЯ
(БАГАТОКВАРТИРНИЙ ЖИТЛОВИЙ БУДИНОК)**

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни		
		денна форма навчання	заочна форма навчання	
Кількість кредитів – 7	Галузь знань 0601 «Будівництво та архітектура»	Нормативна (за вибором)		
	Напрямок підготовки 6.060102 «Архітектура»			
Модулів – 2	Спеціальність (професійне спрямування): архітектура	Рік підготовки:		
Змістових модулів – 2		3-й	-й	
Індивідуальне науково-дослідне завдання : <i>багатоквартирний житловий будинок</i>		Семестр		
Загальна кількість годин - 250				5-й
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 5 самостійної роботи студента – 13		Освітньо-кваліфікаційний рівень: бакалавр		Лекції
	30 год.			год.
	Практичні, семінарські			
	40 год.			год.
	Лабораторні			
	-			год.
	Самостійна робота			
	180 год.			год.
Індивідуальні завдання: 126 год.				
Вид контролю: графічна робота				

Примітка.

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи становить:

для денної форми навчання – 1:2,5

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета - підготовка студента до активної творчої, пізнавальної і практичної роботи, освоєння методу проектного моделювання.

Завдання - забезпечити оволодіння студентами інструментом діяльності архітектора – архітектурним проектуванням, а саме: композиційною майстерністю і навиками проектного моделювання, вмінням вирішувати архітектурно-будівельні завдання з врахуванням містобудівних, функціональних і архітектурно-композиційних факторів, базовими знаннями щодо проектування житла як основного середовища людського буття.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен

вміти: висловлювати архітектурні задуми технічною мовою креслень, начерків, засобами ескізування, виконання робочих макетів; комплексно вирішувати в проектах містобудівні, функціональні, архітектурно-художні завдання.

знати: основні положення нормативних документів проектування житла, типи житлових будинків, елементи їх функціональної структури, особливості формування архітектурного образу житла в Україні.

3. Програма навчальної дисципліни АРХІТЕКТУРНЕ ПРОЕКТУВАННЯ (БАГАТОКВАРТИРНИЙ ЖИТЛОВИЙ БУДИНОК)

МОДУЛЬ 1

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1. ПІДГОТОВЧИЙ ЕТАП

Тема 1. Вступна лекція. Основні положення

Типи багатоквартирних житлових будинків. Вивчення вітчизняного і зарубіжного досвіду проектування багатоквартирних житлових будинків. Передпроектний фотоаналіз

Тема 2. Вирішення генплану

Типи забудови багатоквартирними житловими будинками. Проїзди і тротуари. Майданчики. Автомобільні стоянки. Організація вхідного вузла.

Тема 3. Приміщення багатоквартирного житлового будинку. Вивчення нормативних документів

Категорії житла. Квартири і їх параметри. Тамбури. Загальнобудинкові сходові клітки. Коридори, галереї. Технічні приміщення. Літні приміщення і еркери.

Тема 4. Нежитлові поверхи

Підвальний, цокольний, технічний поверхи. Приміщення громадського призначення в житлових будинках. Входи і виходи з вбудовано-прибудованих приміщень громадського призначення.

Тема 5. Особливості проектування багатоквартирних житлових будинків різної поверховості

Малоповерхові, багатоповерхові житлові будинки. Будинки підвищеної поверховості і висотні. Дотримання норм пожежної безпеки в проектах багатоквартирних житлових будинків. Незадимлювана сходові клітка.

Тема 6. Інженерне обладнання багатоквартирного житлового будинку. Дахи. Системи водостоків

Ліфти. Особливості проектування горищних і суміщених дахів. Зовнішнє організоване водовідведення. Покрівля з внутрішнім водостоком.

Тема 7. Клаузура

Видача завдання. Аналіз ділянки забудови: параметри, орієнтація, середовище. Ідея планувального рішення:

- функціональне зонування ділянки, організація під'їздів і входів до житлової і громадської частин будинку;
- композиція забудови та її прив'язка до сторін світу.

Ідея архітектурного образу багатоквартирного житлового будинку. Техніка подачі - довільна.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2. РОЗРОБЛЕННЯ ІДЕЇ БАГАТОКВАРТИРНОГО ЖИТЛОВОГО БУДИНКУ Тема 8. Ескізний проект

Ознайомлення з особливостями формування архітектурного образу житла. Робота над архітектонікою об'єкту, його структурною організацією. Розроблення ескізу-ідеї генплану з благоустроєм. Розроблення ескізу-ідеї планів першого, типового поверхів, плану покриття та її погодження. Розроблення ескізу-ідеї фасадів, архітектурних розрізів, конструктивного вирішення та її погодження.

Затвердження ескізу подачі проекту: композиційне розміщення складових проекту на планшетах, компонування всіх проєкцій та написів. Викреслювання генплану, планів першого, типового поверхів, плану квартири (однокімнатної, двокімнатної, трикімнатної або чотирикімнатної на вибір), фасадів, розрізів та аксонометричного зображення в олівці. Викреслювання окремих архітектурно-конструктивних вузлів. Затвердження роботи, виконаної в олівці.

МОДУЛЬ 2. ІНДИВІДУАЛЬНЕ ЗАВДАННЯ

Графічне оформлення проекту.

Виготовлення макету багатоквартирного житлового будинку з благоустроєм.

Складання пояснювальної записки.

4. Структура навчальної дисципліни АРХІТЕКТУРНЕ ПРОЄКТУВАННЯ (БАГАТОКВАРТИРНИЙ ЖИТЛОВИЙ БУДИНОК)

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						Заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	п(с)	лаб	інд	с.р.		л	п	лаб	інд	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Модуль 1												
Змістовий модуль 1. Підготовчий етап												
Тема 1. Вступна лекція. Основні положення	16	2	2	-	4	12						
Тема 2. Вирішення генплану	22	4	6	-	4	12						
Тема 3. Приміщення багатоквартирного житлового	24	6	6	-	4	12						

будинку. Вивчення нормативних документів													
Тема 4. Нежитлові поверхи	16	4	-	-	-	12							
Тема 5. Особливості проектування багатоквартирних житлових будинків різної поверховості	18	4	2	-	-	12							
Тема 6. Інженерне обладнання багатоквартирного житлового будинку. Дахи. Системи водостоків	14	4	-	-	-	10							
Тема 7. Клаузура	8	-	8	-	4	-							
Разом за змістовим модулем 1	118	24	24	-	16	70							
Змістовий модуль 2. Розроблення ідеї багатоквартирного житлового будинку													
Тема 8. Ескізний проект	90	6	14	-	70	70							
Разом за змістовим модулем 2	90	6	14	-	70	70							
Усього годин	208	30	38	-	86	140							
Модуль 2													
ІНДЗ	42	-	2	-	40	40							
Усього годин	250	30	40	-	126	180							

5. Теми семінарських занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Особливості формування архітектурного образу житла	2

6. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Видача завдання. Ознайомлення з ситуацією. Передпроектний фотоаналіз	2
2	План трикімнатної квартири. М 1:50	6
3	Генплан. М 1:500	6
4	Клаузура	8
5	Ескізний проект	14
6	Графічне оформлення проекту	2

7. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Досвід проектування і будівництва багатоквартирних житлових будинків в різних країнах світу	12
2	Вирішення генплану	12
3	Приміщення багатоквартирного житлового будинку. Вивчення нормативних документів	12
4	Нежитлові поверхи	12
5	Особливості проектування багатоквартирних житлових будинків різної поверховості	12
6	Інженерне обладнання багатоквартирного житлового будинку. Дахи. Системи водостоків	10
7	Ескізний проект	70
8	Графічне оформлення проекту на планшетах	24
9	Виготовлення макету	14
10	Складання пояснювальної записки	2

8. Індивідуальні завдання

1. Графічне оформлення проекту.
2. Виготовлення макету багатоквартирного житлового будинку з благоустроєм.
3. Складання пояснювальної записки.
4. Реферат.

9. Методи навчання

Програма складена з метою надання навчальному проектуванню характеру єдиного творчого процесу, який відповідає специфіці діяльності архітектора, враховує знання і вміння, яких студент набув в III і IV семестрах, і спрямована на формування творчої індивідуальності архітектора, набуття вміння проектувати об'єкт в різних умовах навколишнього середовища. Навчальний процес у вищих навчальних закладах здійснюється у таких формах: лекційні заняття, практичні і семінарські заняття, виконання індивідуальних завдань, самостійна робота студентів, контрольні заходи.

Суть архітектурного проектування - це моделювання – створення проектної моделі об'єкту. Тут виділяються три етапи:

- підготовчий, передпроектний етап;
- етап творчого пошуку;
- етап творчого розроблення.

Підготовчий етап містить дві ланки: збір інформації і її методологічне опрацювання.

Інформацію, або теоретичні знання для проектування, студент отримує на лекціях і шляхом самостійного опрацювання рекомендованої літератури і нормативних документів.

На першому практичному занятті студент отримує завдання на проектування, над яким працює до кінця семестру.

Видача завдання. При видачі завдання студент знайомиться з вихідними даними - запропонованою для проектування ситуацією, специфікою процесів, які повинні відбуватися в будинку чи комплексі, вимогами до окремих елементів та груп приміщень.

Екскурсія. Відвідування аналогічного об'єкту допомагає студенту увійти в роботу над темою. Екскурсія проводиться після видачі завдання, коли студенти зіткнулися з першими труднощами його виконання. Призначення екскурсії – накопичити зорові враження від об'єкту в цілому, планувальної структури, розмірів приміщень, технологічного процесу.

Вивчення методичних матеріалів кафедри. Робота студента з методичним матеріалом допомагає увійти в тему, критично оцінити попередній досвід і отримати стимул до початку творчості.

Вивчення спеціальної літератури. Додаткову інформацію по темі студент отримує із спеціальної літератури, спеціалізованих періодичних видань, інтернету. При перегляді літератури студент-архітектор виконує зарисовки з посиланнями на першоджерела. Досвід сучасників і попередників стає частиною його освіти. Відбір об'єктів свідчить про перевагу одного рішення над іншим, а відбір – це вже творчість. Студент освоює творчість провідних майстрів.

Етап творчого пошуку містить фази виконання клаузури та розроблення ескізу-ідеї.

Клаузура – висловлення графічно протягом кількох годин первісної гіпотези про композицію об'єкту. Клаузура має творчу і пізнавальну цінність як суб'єктивне образне охоплення теми в цілому. Виконання клаузури відбувається на аудиторному занятті протягом кількох годин, після чого робота здається. На наступному після виконання клаузури занятті відбувається її захист і аналіз. Метод клаузур сприяє набуттю студентом навиків самостійної творчої роботи.

Розроблення ескізу-ідеї проекту відбувається по недостатньо вирішених елементах проекту. Тут має місце метод «проб і помилок» - метод випадкового перебору варіантів. Завдання виконується на практичних заняттях і самостійно, з поетапними переглядами. Фаза завершується переглядом і затвердженням остаточного варіанту.

Етап творчого розроблення – стадія власне проектування. Ціль етапу – досягти внутрішнього узгодження взаємозв'язаних частин проекту. Завдання виконується самостійно, з поетапним переглядом виконаної роботи.

Перегляд стану проекту в олівці проводиться на завершальному етапі навчального архітектурного проектування.

При розміщенні проекту на планшетах необхідно досягти врівноваженості неоднорідних по формі і масштабах проєкцій: планів, ситуацій, розрізів, фасадів з врахуванням ролі кожного елемента в композиції.

Після цього студент приступає до графічного оформлення проекту на планшетах, виготовлення макету і складання пояснювальної записки.

Графічне виконання проекту має емоційно-художнє значення. У відповідності до композиційного задуму і теми проекту графічне виконання підпорядковується деяким принципам. Графічні засоби повинні відповідати темі проекту і художньому задуму; розкривати зміст кожної проєкції; сприяти найкращому сприйняттю проекту, акцентуючи увагу глядача на найбільш інформативно важливій проєкції (головним на планшеті може бути фасад, розріз або аксонометрія); бути технічно досконалими.

На кресленнях ескізного проекту повинні бути нанесені розбивочні осі з позначенням кроків, розмірами прив'язок до осей несучих конструкцій, проставлені площі приміщень; на розрізах нанесені розміри і відмітки. Креслення супроводжуються експлікаціями складу приміщень і необхідними підписами.

Макет. Для розкриття задуму в склад проекту включається виконання макету. Техніка виконання макету довільна.

Навчальне проектування завершується підведенням підсумків. Проводиться виставка, огляд проектів, їх оцінка викладачами і обговорення студентами. Ці методи сприяють навчанню студентів професійному аналізу.

Реферат. Для поглибленого вивчення теми проектування, вироблення навиків наукової роботи студентам видається індивідуальне завдання - підготувати реферат і виступити по обраній темі на семінарському занятті.

Зміст написання реферату полягає в ґрунтовному викладі суті певної проблеми на основі узагальнення різноманітних джерел інформації (літератури, передового досвіду, власних пошуків тощо).

Обсяг реферату визначається специфікою досліджуваного питання і змістом матеріалів (документів), їх науковою цінністю та практичним значенням. Оптимальний обсяг реферату складає 10-15 сторінок. Реферат має відповідати вимогам до оформлення рукопису кваліфікаційної роботи: вступ і висновки в сумі не повинні перевищувати 20% від її загального обсягу; текст друкується через 1,5 інтервалу на одній сторінці стандартного аркуша з такими полями: ліве 30мм, праве – 15мм, верхнє – 20 мм, нижнє – 20мм; всі сторінки нумеруються: загальна нумерація починається з титульного листа, проте порядковий номер на ньому не ставиться.

На титульному листі вказуються: офіційна назва навчального закладу, факультету і кафедри; прізвище та ініціали автора реферату (абревіатура навчальної групи); повна назва теми; прізвище та ініціали наукового керівника, його науковий ступінь і вчене звання; місто, де знаходиться навчальний заклад, та рік написання реферату. Після титульного листа подається зміст реферату з точною назвою кожного розділу і вказуванням його сторінок.

Список використаних джерел складається з дотриманням загальновизнаних вимог до робіт, що готуються до друку. До списку використаних джерел мають бути включені лише безпосередньо використані в рефераті праці в алфавітному порядку авторів. Монографії і збірники, що не мають на титульному аркуші прізвища автора, включаються до загального списку за алфавітним розміщенням заголовку.

Структура реферату:

- титульний аркуш;
- зміст (план);
- вступ;
- розділи;
- висновки;
- список використаних джерел;
- додатки(в яких наводяться ілюстрації, таблиці тощо);
- перелік умовних позначень

У вступі реферату обґрунтовується актуальність теми, її особливості. У вступі необхідно подати аналіз використаних джерел, назвавши при цьому авторів, які вивчали дану тематику.

Основну частину реферату складають кілька розділів, логічно поєднані між собою.

Виклад матеріалу в рефераті має бути логічним, послідовним, без повторень. Слід використовувати синтаксичні конструкції, характерні для стилю наукових документів, уникати складних граматичних зворотів, незвичних термінів і символів або пояснювати їх відразу, при першому згадуванні в тексті реферату. Терміни, окремі слова і словосполучення можна замінювати абревіатурами і сприйнятливими текстовими скороченнями, значення яких зрозуміле з контексту реферату.

Неприпустимо використовувати цитати без посилання на автора. При цитуванні будь-якого джерела недопустимі неточності. Взагалі, цитатами не слід зловживати. Якщо

якийсь документ потребує наведення його в тексті реферату в повному обсязі, то краще винести його в додатки.

У рефераті необхідно визначити і викласти основні тенденції дослідження, підтвердити їх найтипівішими прикладами, відобразити сучасні ідеї і гіпотези, методики і методичні підходи до вивчення проблеми.

Кожен розділ реферату повинен завершуватися короткими, чіткими і лаконічними висновками. Можна стисло вказати на перспективи подальшого дослідження даної проблеми.

Реферат оцінюється за такими критеріями: актуальність, наукова та практична цінність; глибина розкриття теми, вирішення поставлених завдань; повнота використання рекомендованої літератури; обґрунтування висновків; грамотність; стиль викладу; оформлення реферату; обсяг виконаної роботи; завершеність дослідження.

10. Методи контролю

Контроль успішності студента - це перевірка вироблених навичок проведення індивідуальної та самостійної роботи згідно робочої навчальної програми, вміння технічною мовою креслень, засобами ескізування, виконання макетів висловлювати архітектурні задуми, комплексно вирішувати в проектах містобудівні, конструктивні, архітектурно-художні завдання. Контроль успішності студента здійснюється з використанням методів, обраних університетом.

Контроль якості знань протягом семестру проводиться у формі оцінювання поточних практичних робіт, виставлення підсумкової оцінки за змістові модулі. В кінці семестру проводиться захист курсового проекту, в кінці VI семестру - підсумковий контроль у формі тестування по матеріалу V і VI семестрів.

11. Розподіл балів, які отримують студенти

Поточне тестування та самостійна робота					Сума
Змістовий модуль №1			Змістовий модуль № 2		
T1	T2	T3	T4,T5,T6,T7	T8	100
5	5	5	35	50	

T1, T2 ... T8 – теми змістових модулів.

за виконання ІНДЗ

Пояснювальна записка	Ілюстративна частина	Макет	Сума
до 5	до 75	до 20	100

Шкала оцінювання

100-бальна шкала	Оцінка за національною шкалою	Визначення
90 – 100	відмінно	Відмінно – відмінна відповідь, виконання роботи лише з незначною кількістю помилок
83 – 89	добре	Дуже добре – вище середнього рівня з кількома помилками

76 – 82		Добре – в загальному правильна відповідь, робота з певною кількістю грубих помилок
68 – 75	задовільно	Задовільно – непогано, але з великою кількістю недоліків
60 – 67		Достатньо – відповідь, робота задовольняє мінімальні критерії
1 – 59	незадовільно	Незадовільно - відповідь, робота не задовольняє мінімальні критерії

12. Методичне забезпечення

1. Методичний посібник «Багатоквартирний житловий будинок».
2. Фондові студентські роботи: графічні роботи, макети.

13. Рекомендована література

Базова

1. В. П. Король .Архітектурне проектування житла: Навч. посібник.- К.: «Фенікс»,2006р.
2. Л. Г.Бачинська. Архітектура житла: Проблеми теорії та практики структуроутворення. – К.: «Грамота», 2004р.
3. І. О. Данчак, С. М. Лінда. Пристосування житлового середовища для потреб людей з обмеженими фізичними можливостями: Навч. посібник. - Л.:«Львівська політехніка», 2002р.
4. ДБН В.2.2-15-2005. Житлові будинки. Основні положення.
5. ДБН В.1.1-7-2002. Пожежна безпека об'єктів будівництва.
6. ДБН 360-92**.Містобудування. Планування і забудова міських і сільських поселень.
7. ДБН В.2.2-17:2006. Доступність будинків і споруд для маломобільних груп населення.
8. ДБН В.2.3-15:2007. Автостоянки і гаражі для легкових автомобілів.

Допоміжна

9. Архітектура. Короткий словник-довідник./За ред. А.П.Мардера. – К.:« Будівельник», 1995р.
10. І.Гнесь. Багатоквартирне житло.Тенденції еволюції. – Л.:«Львівська політехніка», 2013р.
11. Архитектура гражданских и промышленных зданий. Том III. Жилые здания.- М.:«Стройиздат», 1983 г.
12. И.П. Савченко, А.Ф.Липявкин, П.П. Сербинович. Архитектура.-М.: «Высшая школа»,1982г.
13. П.Нойферт, Л.Нефф. Проектирование и строительство. Дом. Квартира. Сад. - М.:«Архитектура-С», 2006г.
14. Д.К.Чинь. Архитектура, форма, пространство, композиция. «Астрель», 2005г.

14. Інформаційні ресурси

1. Література і нормативні документи бібліотечного фонду.
2. Масиви документів архіву університету.
3. Спеціалізовані періодичні видання.

4. Интернет.